Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Baldus super .ij. parte digesti veteris

Baldus <de Ubaldis>

Venetijs, M.CCCCC.VII

Incipit Aurea lectura [...] Baldi de Perusio super secunda parte Digesti veteris. cum eiusdem [...] additionibus et repetitionibus

urn:nbn:de:bsz:31-303829

Visual Library

¶ Incipit Aurea lectura Iuris vtriuſq; monarche.d.
Baldi de Peruſio ſuper ſecunda parte Digeſti veteris.
cum eiuſdem fere ad omnes leges oīum titulorū huius
ſecunde partis additionibus ⁊ repetitionibus. Necnon
q̄plurium celleberrimoꝝ doctorum naturalibus ⁊ lega
libus apoſtillis congruis locis appoſitis. que in alijs im-
preſſionibus in hūc diē decuſſis mīnime reperiuntur.

¶ De rebus creditis. ⁊ ſi certum petaꝛ. Rubrica.

Monrij Augie Diuit. 1699

Res par
tes habet noſtra Ru
brica. Prima tra-
ctat de rebus. habi-
to reſpectu ad cōtra
ctꝰ i generali. Sc̄da
tractat de rebus. pro
ut cadunt in ꝯtractu
mutui. Tertia tra-
ctat de q̄dā actione
generali. que dꝛ cer
ti cōditio. partes patent. Vel ſic. Prima tractat de rebꝰ
ꝑut cadunt in obligatiōibus. ⁊ loquoꝛ in genere. Secū
da tractat ſpāliter de mutui ꝑſtatione. Tertia tractat de
certi cōditione generaliter. ⁊ ſm hanc diuiſionem prima
pars reſpicit res. ſecūda ⁊ tertia reſpiciūt actiones. ſed
prima diuiſio verioꝛ videꝛ. q2 ſi certū petatur non eſt no-
men actiōis. ſed ponitꝛ pro re mutuata. ⁊ ſic nō eſt vulga
ris formula. ſed rei nomen. Et circa iſtam Rubricam eſt
opus inquirere quatuoꝛ. Primo ꝯtinuationem ad p̄ce-
dentia. Sc̄do expoſitionē rubrice. Tertio rōnē ordinis.
Quarto rationem ſermonis aſſumpti a ſignis. ¶ Ordo
eſt incipere a genere ⁊ deſcendere in ſpēs. Ratio ſermo-
nis eſt natura verboꝝ. i. virtus attributa dictioni ab intel
lectu ad propoſitum mentisꝰ ſignificandum. q2 verba de
bent eſſe appropriata mēti ſignificatiue vel generali vſui
vt. ī. de ſup. leg. l. labeo. §. idem tubero. ⁊ ī. de lega. iij. l. li-
berorum. §. qd̄ tū caſſius. ⁊ ff. de ver. ſig. l. tugurij. ⁊ l. vt
alphenus. aꝉs non crediꝛ niſi intrinſeca ꝓbatio afferaꝛ. vt
ꝯo. C. de vſufruc. l. cum antiq̄tas in fi. vel iuris ꝑſumptio
coaptetꝛ. vt. ī. e. l. ſi tibi. ¶ In verbis enim quatuoꝛ conſi
deranda ſunt. ſ. natura. q̄ñ certa ⁊ p̄ciſa eſt vocabuli ſigni
ficatio. vt. ff. de ver. ob. l. quicq̄d aſtringēde. aptitudo. q̄ñ
enim verbum. vel nomen eſt equiuocum. aptioꝛ interpre
tatio fienda eſt. vt. ff. de verbo. obli. l. quotiens. niſi ſit am
bigua conſuetudo. vt. ff. de ſupellec. lega. l. i. in fi. ⁊ vſus
coaptetur nature. ſeu figure dictionis. adeo q͡ quedam
nomina immutabilia ſint. vt. ff. de lega. i. l. iiij. ſimilia ver-
ba ponunꝛ in rebus. que dicta ſunt in verbis. in glo. i. l. ij.
§. i. ī. e. ¶ Continuatur ergo rubrica ad precedentia in
hunc modum. Dictum eſt ſupra de actionibus realibus
⁊ de mixtis. ⁊ de perſonalibus in rem ſcriptis. que imitā
tur naturam realiū. ſequebatur videre de meris perſona
libus. Cōſtat aūt. q͡ perſonales naſcūtur ex cōtractibus.
nam hec eſt prima ſpēs. vñ naſcunꝛ. vt inſti. de obliga. §.
ſequens. ⁊ iō dicit hic primo de rebus creditis. que ver-
ba ſupponuntur generaliter pro omni contractu. vt. ī. eo.
l. i. ⁊ q2 ꝯtctus quatuoꝛ modis fiunt. ſ. re. verbis. lrīs. ⁊ cō
ſenſu. vt inſti. de oblig. §. fi. dicendum eſt ergo de ꝯtractu
qui ꝯhitur re. qd̄ fit dupliciter. vel cū tranſlatione dñij. ⁊
ſic habemus mutuum. vel ſine trāſlatiōe dñij. ⁊ hoc fit q̄-
druplicíter. Primo cū tranſlatione detentionis ⁊ vſus.
⁊ ſic habemus cōmodatum. Sc̄do modo cum trāſlatio-
ne detentionis ⁊ non vſus. ⁊ ſic habemus depoſitū. Ter
tio modo cum tranſlatione vere poſſeſſionis. ⁊ ſic habe-
mus pignus. vt inſti. qbus mo. re ꝯtrahitur obli. §. itē is.
⁊. §. preterea. ⁊. §. creditoꝛ. Quarto cum tranſlatione poſ
ſeſſionis ⁊ vſus. vt in precario. qd̄ diſtat a cōmodato in
poſſeſſione. vt. ff. de p̄cario. l. ⁊ hꝫ. §. cum qui. Itē in qua
litate vſus. q2 in cōmodato vſus dꝫ eē ꝑfixꝰ ⁊ declaratꝰ.
In p̄cario icertus ⁊ arbitrarius. vt no. §. d p̄ca. l. i. ⁊ ff. d
dona. l. lucius. ⁊ no. C. cōmo. l. ij. ⁊ p Ia. de are. in. l. ij. in
poſſeſſorio. ī. e. ſed q2 ꝯtctus. qui ꝯhitur re cū tranſlatione
dñij eſt dignioꝛ ⁊ efficatie potioris. ideo ſubijciꝛ ſc̄da po
rubrice. ſ. ſi certum. i. ſi mutuū peta. nā ſuper ſpecificatis
non videꝛ datum arbitrium. ſed ſup incertis. vt. l. i. §. expi
latores de effracto. ⁊ expilato. Et q2 actio eſt ius intētan
di ꝯctum ⁊ obligationē in iudicio ad debitum conſequē
dū. vt inſti. de actio. in prin. ⁊ oportet ſcire. que actio cō
petat pro quolibet debito. vbi certum debeꝛ. tam ex alio
ꝯctu q̄ ex mutuo. ideo ponitꝛ hic ⁊ de certi cōditiōe. que

ADDITIO
a ¶ Mēris.
Hec habētur
originaliter. i.
phierme. vn-
de trāſtulit. d.
Bald. hic. vbi
pb. ingt voceſ
ſunt earum q̄
ſunt in aīo paſ
ſionum note.